

Verslag

EXTRA VERGADERING UNIECOMMISSIE WATERSYSTEMEN 29 JANUARI 2021

Aanwezig: Dirk-Siert Schoonman, voorzitter (Unie), Nettie Aarnink (Vechtstromen), Luc Mangnus (Scheldestromen), Bea de Buisonjé (Amstel, Gooi en Vecht), Mathieu Gremmen (Rivierenland), Ernest de Groot (Aa en Maas), Bert de Groot (Stichtse Rijnlanden), Klazien Hartog (Hollands Noorderkwartier), Kees de Jong (Brabantse Delta), Sjaak Langeslag (Rijnland), Henk Veldhuizen (Vallei en Veluwe), Peter Schrijver (Rijn en IJssel), Wilma Jongsma (Noorderzijlvest), Josette van Wersch (Limburg), Hans Wijnen (Drents Overijsselse Delta), Agnes van Zoelen (Schieland en de Krimpenerwaard), Manita Koop (Delfland), Mado Ruijs (De Dommel), Joost Buntsma (Stowa), Rob Uijterlinde en Eric Gloudemans (Unie)

Afwezig: Johan van Driel (Hollandse Delta), Jan van Weperen (Fryslân), Piet Boer (Zuiderzeeland), Fien Heeringa (Hunze en Aa's), Mark van der Werf (Unie)

Inzet nieuw kabinet

Na de aftrap door Rogier van de Sande in het plenaire gedeelte heet Dirk-Siert Schoonman de leden van de CWS welkom bij deze deelsessie over de Unie-inzet voor het nieuwe kabinet. Hij geeft aan dat we vandaag een open gesprek willen voeren over de toegestuurde stukken, vooral het lobbydocument met de 16 hoofdpunten en geeft daarvoor het woord aan de CWS leden.

Sjaak Langeslag trapt af en roept op ons verhaal aantrekkelijk te maken voor het nieuwe kabinet en duidelijk focus aan te brengen in het stuk. Wat hem betreft zijn er twee speerpunten: klimaatadaptatie (omgaan met droogte en wateroverlast) en water sturend te maken in de ruimtelijke ordening. Hij krijgt daarin brede steun vanuit de CWS leden.

Josette van Wersch spreekt vervolgens haar complimenten voor de notities die zijn toegestuurd. Ze ziet graag een nuancering bij het principe 'teelt volgt peil' (de provincies gaan over functies, als waterschappen faciliteren we bestaand gebruik en stellen we grenzen aan nieuw gebruik), vraagt ook na te denken over de toekomstige rol van de waterschappen (bredere taakopvatting) en bij de verlenging van de Impulsregeling klimaatadaptatie toe te voegen dat daar minimaal 300 miljoen extra voor nodig is.

Klazien Hartog vraagt aandacht voor de ecologische waterkwaliteit, de bodem en ondergrond en de koppeling tussen watertekort en wateroverlast.

Agnes van Zoelen wil het Rijk vragen minimale eisen te stellen aan het klimaatadaptief bouwen (bijvoorbeeld de opvang van regenwater bij nieuwbouw zoals in België) en vraagt meer aandacht voor de KRW en de inzet van het Rijk als stok achter de deur bij het bereiken van de doelen.

Mathieu Gremmen vraagt bij klimaatadaptatie ook aandacht voor de grote opgave voor waterveiligheid, het veiligstellen van de rijkselden hiervoor, en steunt de nuancering ten aanzien van 'functie volgt peil'.

Nettie Aarnink wil duidelijker prioriteiten, onderscheid maken in het werken aan water en werken aan aanverwante zaken zoals energie. Energie-inzet moet gekoppeld zijn aan CO2-reductie. Ze vraagt een duidelijke uitleg bij de oproep voor een strakkere organisatie van het grondwaterbeheer (wat bedoelen we daarmee?) en zou graag zien dat we een Unievisie maken over de zeggenschap van het grondwater.

Bert de Groot onderstreept dat we onze punten stevig moeten neerzetten, bijvoorbeeld waar het gaat om het ordenend principe van water en onze rol in het grondwaterbeheer. Ook zou hij de waterbalans willen noemen met samenhang tussen aan- en afvoer en grond- en oppervlaktewater.

Manita Koop ziet enkele grote maatschappelijke opgaven (wonen, leefomgeving) en juridificering die een stevige rol en positie vragen van de waterschappen. Daarbij moeten we voldoende instrumenten en middelen tot onze beschikking krijgen om onze taken uit te kunnen voeren.

Henk Veldhuizen is het eens met de notitie en ziet twee speerpunten: het eigenaarschap van het grondwater en de stikstofproblematiek.

Hans Wijnen vraagt aandacht voor de strategie (wat zetten we nu papier en wat houden we achter de hand voor het vervolg) en voor 'boter bij de vis' voor de onderwerpen waar we echt voor gaan.

Kees de Jong prijst de samenwerking met de koepelorganisaties, maar pleit ook voor een krachtige eigen boodschap vanuit de Unie en waterschappen. Klimaatadaptatie is wat hem betreft het belangrijkste punt en de grootste opgave, die in samenhang moet worden aangepakt. Hij vraagt daarbij aandacht voor de financiering van de niet-kerntaken van de waterschappen en juridische ruimte voor innovatie.

Peter Schrijver steunt de wens om de uitspraak 'functie volgt peil' te nuanceren. Voor het grondwater kijken teveel naar het Rijk, terwijl we als waterschappen gewoon onze taak moeten pakken (geothermie uitgezonderd). Ten aanzien van de 'diamant-harde' voorwaarde vanuit de VNG voor financiering vanuit het Rijk merkt hij op dat dat geen breekpunt moet worden. Verder ziet hij natuurlijke klimaatbuffers niet als enige oplossing voor het droogtevraagstuk.

Wilma Jongsma vraagt aandacht voor de KRW, het scherp maken van het bijbehorende regiekader en de grensoverschrijdende dimensie.

Mado Ruijs geeft aan dat we als waterschappen moeten blijven redeneren vanuit het lange termijn perspectief. We moeten grond- en oppervlaktewater meer in samenhang bekijken en ook de kansen voor de leefomgeving aangeven (economie, biodiversiteit, ruimtelijke kwaliteit). Ten aanzien van de middelen is de vraag wat nationaal en wat regionaal wordt bekostigd.

Bea de Buissonjé constateert dat we op vele punten regie vragen van het Rijk. Wat gaat dat betekenen voor ons werk, bijvoorbeeld ten aanzien van de waterbalans? De voorzitter antwoordt dat de gedachte is dat de problematiek regionaal wordt opgepakt (zoals bij de RES) en dat het Rijk dat uiteindelijk bekrachtigt of indien nodig een knoop doorhakt.

Luc Mangnus tot slot wil het belang van samenwerking benadrukken en geeft aan dat wat hem betreft de prioriteit bij de zoetwatervoorziening en droogte-aanpak ligt, waarvoor extra financiering vanuit het Rijk nodig is.

De voorzitter concludeert dat de CWS:

- Het ordenend principe van water en bodem onderschrijft
- Oproept de punten in het lobbydocument stevig neer te zetten en daarbij ook duidelijk onze eigen boodschap als waterschappen te benoemen
- Behoeft aan een gesprek over de organisatie van het grondwaterbeheer en daarbij in het algemeen een grotere rol voor de waterschappen ziet
- Een krachtige eigen boodschap onderschrijft, met handelingsruimte voor het bestuur
- Klimaatadaptatie met droogte en wateroverlast als belangrijkste inhoudelijke speerpunt ziet, waarbij er nadrukkelijk aandacht wordt gevraagd voor de benodigde financiële middelen

- Een nuancering vraagt ten aanzien van het principe 'functie volgt peil' naar 'bestemming volgt klimaat', waarbij de algemene democratie (provincies) de functies afweegt o.b.v. klimaat, bodem en water en waarbij de waterschappen het waterbeheer hier vervolgens op afstemmen.

In een tweede ronde geeft Agens van Zoelen aan dat ze het principe 'bestemming volgt klimaat' te beperkt vindt en dat ze afstemming van de functies volgens de lagenbenadering beter vindt passen. Peter Schrijver stelt voor om bij elk punt uit de hoofdpuntennotitie een krachtige oneliner toe te voegen.

De voorzitter geeft aan dat de adviezen van de CWS worden meegenomen en verwerkt in de stukken die op 12 februari worden besproken in de LV en dat het Uniebestuur deze daarna zal gebruiken om op gepaste momenten ons lobbypunt te maken.

3. Rondvraag

Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

4. Sluiting

De voorzitter sluit deze extra vergadering.